

Alternativní pojetí sociálních tříd: prekariát a ČRo

Tomáš Doseděl, dosedel@fss.muni.cz

„Nepotřebuju další projekt, potřebuju prachy,“ povídá u cigarety a latté za čtyři pětky vystudovaná divadelní režisérka před šichtou v obchodě s parfémama.

Prigl.cz

Prekariát

PREKévní + proletARIÁT

Prekariát

PREKérní + proletARIÁT

prodává jen svou pracovní sílu

Prekariát

PREKérní

+

proletARIÁT

???????

prodává jen svou pracovní sílu

Prekariát

PREKérní

+

proletARIÁT

nejistý

prodává jen svou pracovní sílu

7 forem nejistoty (Standing)

- pracovního trhu
- zaměstnání
- pracovního místa
- bezpečnosti práce
- rozvoje dovedností
- příjmu
- reprezentace

7 forem nejistoty (Standing)

- **pracovního trhu:** plná zaměstnanost
- **zaměstnání:** svévolné propouštění
- **pracovního místa:** udržení místa, vzestupná mobilita
- **bezpečnosti práce:** nehody, úrazy, nemoci z povolání
- **rozvoje dovedností:** školení, praxe
- **příjmu:** minimální mzda, sociální systém
- **reprezentace:** odbory, právo na stávku

Spolubydlící se kasá tím, že je i ve svém věku na volné noze. Volná noha přitom znamená, že půlku každého měsíce žebrá od ostatních cigára a nájem lepší na poslední chvíli. Následuje vždy několikadenní tah po tom, co peníze konečně přijdou.

Prigl.cz

Nejistoty (ILO)

- Trvání pracovního poměru: smlouva určitá, částečný úvazek
- Charakteristika pracovního poměru: agenturní zaměstnání, švarcsystém
- Nízký plat
- Slabá ochrana proti výpovědi
- Nedostatečný přístup k sociálním benefitům (dovolená, nemocenská)
- Slabá ochrana zaměstnaneckých práv

Prekariát

- Ženy
- Migranti
- Čerství absolventi
- Lidé před důchodem

Prekariát

- Ženy: péče o rodinu, kratší úvazky, mateřská/rodičovská
- Migranti: neznají jazyk, nemají povolení, odkázaní na agenturu
- Čerství absolventi: nemají praxi
- Lidé před důchodem: postupně přecházejí na kratší úvazky

Prekariát

- Ženy: péče o rodinu, kratší úvazky, mateřská/rodičovská
- Migranti: neznají jazyk, nemají povolení, odkázaní na agenturu
- Čerství absolventi: nemají praxi
- Lidé před důchodem: postupně přecházejí na kratší úvazky

<https://www.youtube.com/watch?v=mM9-X-Gh-u4>

Kancelářský krysy se až na pár výjimek noří do bezednejch informačních fábřů, odkud pár narubanejch kaček hned přelijou hypotečním bankám a lízingovkám. Stejně jako si otroci mohli zazpívat na bavlníkový plantáži, můžou si tihle plniči tabulek a procesovači faktur dopřát leda karaoke na firemním večírku.

Prigl.cz

Třídy podle ČRo

- Inspirováno britským výzkumem, který podpořilo BBC
- Provedlo CVVM + SoÚ AV ČR
- Identifikováno šest sociálních tříd (v UK 7)

**NASTUPUJÍCÍ
KOSMOPOLITNÍ
TRÍDA**

**ZAJIŠTĚNÁ
STŘEDNÍ TRÍDA**

**TRADIČNÍ PRACUJÍCÍ
TRÍDA**

**TRÍDA MÍSTNÍCH
VAZEB**

**OHROŽENÁ
TRÍDA**

**STRÁDAJÍCÍ
TRÍDA**

Úspěšné sociální třídy

- Vzdělání +++
- Známosti +++
- Peníze +

- Vzdělání ++
- Známosti ++
- Peníze +++

- Vzdělání +
- Známosti +
- Peníze +

Neúspěšné sociální třídy

- Vzdělání -
- Známosti +++
- Peníze --

- Vzdělání -
- Známosti ++
- Peníze --

- Vzdělání --
- Známosti --
- Peníze ---

Sociální třídy

	Vzdělání	Známosti	Peníze
Nastupující kosmopolitní	+++	+++	+
Zajištěná střední	++	++	+++
Tradiční pracující	+	+	+
Místních vazeb	-	+++	--
Ohrožená	-	++	--
Strádající	--	--	---

Sociální třídy

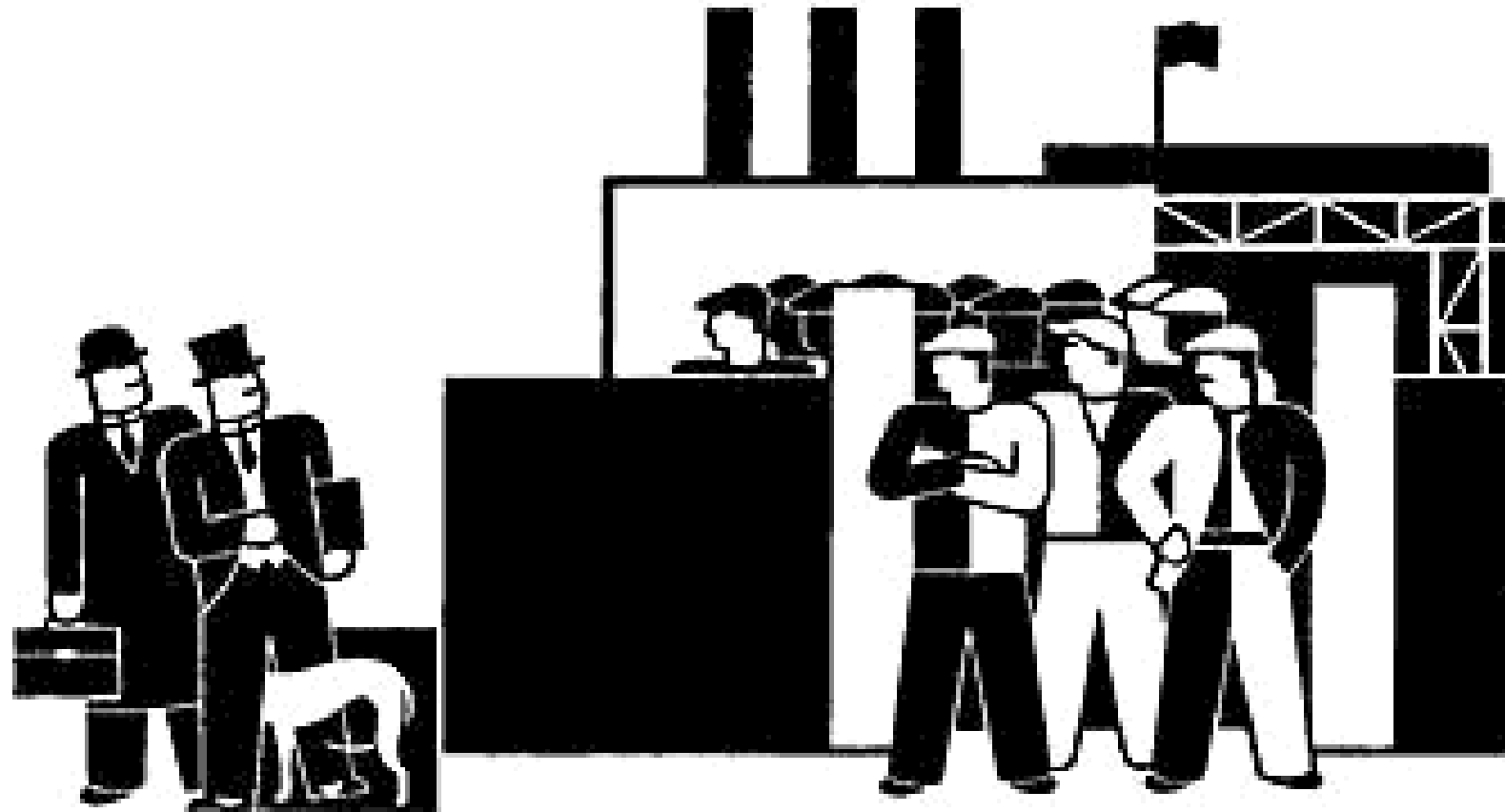
	Kulturní kapitál	Sociální kapitál	Ekonomický k.
Nastupující kosmopolitní	+++	+++	+
Zajištěná střední	++	++	+++
Tradiční pracující	+	+	+
Místních vazeb	-	+++	--
Ohrožená	-	++	--
Strádající	--	--	---

Sociální třídy

	Kulturní kapitál	Sociální kapitál	Ekonomický k.
???	+++	+++	+++
Nastupující kosmopolitní	+++	+++	+
Zajištěná střední	++	++	+++
Tradiční pracující	+	+	+
Místních vazeb	-	+++	--
Ohrožená	-	++	--
Strádající	--	--	---

Sociální třídy

	Kulturní kapitál	Sociální kapitál	Ekonomický k.
ELITA	+++	+++	+++
Nastupující kosmopolitní	+++	+++	+
Zajištěná střední	++	++	+++
Tradiční pracující	+	+	+
Místních vazeb	-	+++	--
Ohrožená	-	++	--
Strádající	--	--	---

dosedel@fss.muni.cz